

Bemærkninger til forslaget

Personer med handicap kan ikke bosætte sig hvor som helst. Det skyldes blandt andet, at en række kommuner ikke stiller den fornødne hjælp til rådighed efter §§ 48, 52, 53 og 56 i bistandsloven, hvilket medfører at en person med et handicap på forhånd må udelukke den pågældende kommune som en mulighed for bosætning.

Samtidig med nærværende forslag er der fremsat forslag til lov om ændring af lov om social bistand (L. 178), som tager højde for dette og pålægger alle kommuner at yde den fornødne hjælp eller yde tilskud hertil.

Nærværende beslutningsforslag tager sigte på at fjerne de begrænsninger i det frie boligvalg, som i praksis kan gennemføres af en kommune med hjemmel i hjælpemiddelcirkulæret og i særdeleshed med hjemmel i cirkulærets bestemmelser om bolig-mæssige ændringer. Disse begrænsninger håndhæves typisk, hvor en person med handicap ikke har »spurgt om lov« på forhånd, ansøgt på forhånd eller fået bevilling på forhånd, og hvor kommunens midler er at nægte at acceptere udgifter til nødvendige boligændringer eller hjælpemidler med det resultat, at en person med handicap enten må flytte eller undlade at anvende boligen i sin helhed.

Selv om der ikke er noget formelt grundlag for at begrænse det frie boligvalg for en person med handicap, idet vedkommende jo ikke er umyndiggjort, er der en ganske reel risiko for, at det alligevel sker gennem økonomiske restriktioner over for den pågældende.

Forslaget til folketingsbeslutning går ud på at afskaffe alle begrænsninger i det frie boligvalg. Det vil sige, at en person med handicap frit skal kunne vælge, hvor han eller hun ønsker at bo, og at den pågældendes egenudgift ved en flytning skal svare til, hvad andre mennesker må betale i forbindelse med en flytning, eventuelt med tilskud på grund af den pågældendes økonomiske situation.

Hvad derimod angår de udgifter, som er en direkte følge af den pågældendes handicap, f.eks. boligændringer og specielle hjælpemidler, skal en

person med et handicap kunne få disse dækket, uanset om der er søgt bevilling forinden indflytningen eller ej.

Efter de nuværende regler kan der ydes hjælp til boligmæssig indretning ikke blot til pensionister, men også til andre personer, som på grund af invaliditet eller varig svagelighed har et sådant behov. Formålet med en sådan boligændring er at »afhjælpe eller i betydelig grad formindske de boligmæssige ulemper ved ophold i eget hjem«. Der sondres i denne forbindelse ikke mellem lejlighed, ejerlejlighed, eget hus eller varigt ophold hos familie eller andre.

Boligændringer omfatter alt fra ganske små ændringer som f.eks. fjernelse af dørtrin, opsætning af gelændere, håndtag, ændringer af toiletforhold og lignende til mere omfattende og bekostelige ændringer, f.eks. etablering af elevator, kran eller mindre om- og tilbygninger med henblik på indretning af et værelse eller lignende.

Hjælpemiddelcirkulæret pålægger imidlertid i punkt 49 »det sociale udvalg nærmere at undersøge, om en mere hensigtsmæssig eller økonomisk afhjælpning af boligforholdene eventuelt ved flytning kan tilvejebringes. Det bør i denne forbindelse tages i betragtning, at boligen skal være egnet til benyttelse gennem et længere tidsrum, og at udgiften ved ændringen må anses for rimelig i forhold til de opnåede brugsnæssige fordele«.

Denne bestemmelse anvendes i praksis således, at kommunen ikke blot vejleder – hvad forslagsstillerne intet har imod – men også stiller krav om flytning eller om undladelse af indflytning *som en betingelse* for at yde fornøden støtte til indretning af boligen efter bistandslovens § 59.

Dette er en klar begrænsning i det frie boligvalg for personer med handicap. Denne begrænsning er så meget desto mere uacceptabel, fordi kriterierne alene går på en »afhjælpning af boligforholdene« og ikke på en samlet bedømmelse af den pågældendes velfærd, som f.eks. ønske om at bo i et bestemt kvarter eller ønske om at bo sammen med nogle bestemte personer.